ל) סנהדרין סו: ערכיןב) [בכת"י נוסף שניהם וז ליתא "כאחד". וכ"ג מרש

ותום׳, וכ״ה בסנהדריו וערכיו.

לסוטה ספ"ב], **ה**) [נדה מו.], ו) סנהדרין נה: סט. נדה מד: יבמות מ:, ז) [נדה מד ע"ב], ח [ל"ל יאשיה], מד ע"ב], ח [ל"ל יאשיה],

(רש"ש)], י) ["למנא" יש

(נש ט)), י [נוגנו למחוק. (רש"ש)], ל) [ושס ד"ה אשה], ל) [נ"ל דאימא. (רש"ש)], מ) [הלכה א],

(רש"ש)], מ) [הלכה ח], נ) [יבמות כד ע"ח], מ) [נדל"ל דאנוסת עלמו לא ישא משום

בעולה],

מוסף רש"י

הובא בסוף המסכת.

תום' ר"י הזקן

מודה רבי. דכי אמר רבי דביאת אחר שלא כדרכה הויא

ככדרכה, ה"מ לענין מיתה אבל לגבי קנס כולהו משלמי. אית דמפרשי כל העשרה שבאו עליה שלא כדרכה.

יאע"ג דאמרינן [כתובות מ,

ב] הנאת שכיבה חמשים, הנאה יש לו אע״פ בשלא כדרכה, דהא אף לדידה אמרינן בהאי פרקא [להלן

כב, ב] מאן לימא דלית לה הנאה דלמא אית לה

הנאה כדאמרינן [שם] גבי

שפחה כנענית תקנה בביאה.

י והר״ם כתב בנערה בתולה

פ"א [ה"ח, עיי"ש] שאינו

קנס. ונראה דלא גריס כולהו.

הכי גרסינן פרק אלו נערות

[כתובות מ, כ] אמר רבי זירא אלו באו עליה שנים אחד

מדרכה ואחד שלא כדרכה יאמרו בעל שלמה חמשים

בעל פגומה חמשים. פי׳ אחד

בעל פגרמה חמשים, פי אחד כדרכה (אחר) שבא עליה (אחד) שלא כדרכה, ופי בעל פגומה, זה שנמצאת פגומה שהרי נבעלה שלא כדרכה, ואילו בעל שלמה

כלומר שלא כא עליה אדם

(קנס) [חמשים]. מיהו דבר (קרס) החופים!. מיווו יבו פשוט דאף בא עליה שלא כדרכה חייב האונס לקחתה וקרינן ביה ולו תהיה לאשה לא יוכל לשלחה כל ימיו,

על יבמתו [נט, א] אמר רב

נבעלה שלא כדרכה פסולה

לאשה אשה הראויה לו פרט

לאלמנה לכהן גדול, היכי דמי

אילימא בכדרכה מה איריא אלמנה תיפוק לי דהויא לה

רטולה. פי דאוום (ב) עצמו

כדרכה ומשום אלמנה אין משום בעולה לא (אלמא הא

עונשין. (אלמא הא אחר חייב

לקחתה) למעוטי גדול הבא

העראה והיא נשיקת אבר. סוף

ביאה. היא גמר ביאה והיא

להיות ארוסה. ופשטה ידה.

דאי סוף ביאה קונה מקודשת לשני ואי תחלת ביאה קונה מקודשת לראשון. לכהן גדול.

אם רשאי לקדש אשה בביאה. אי אמרת תחלת ביאה קונה

אשיה],

מה:

״כאחד״. וכ״נ מרש״

כתובות

, ד) כתובות מו: לעיל ג: [תוספתא

עין משפם נר מצוה

פ ב מיי פ"ג מהל' אישות

הלכה ה סמג עשין מח

:הלי א ועיין במ״מ שם

סל מ זעין כנו נו כני. בב ד מיי פ"ג מהלי אישות הלכה יא ופי"ו מהלכות

אבידה הלכה יג סמג שם ועד טוש"ע אה"ע סי' לו סעיף א וטוש"ע ח"מ סי' ער סעיף ב:

פג ה מיי׳ פי״ל מהל׳ נדרים

טוש"ע י"ד סימן רלד סעיף א: בד ו מיי׳ פ"ב מהל' גירושין

הלכה יח סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סי' קמא סעי

:7

י. פה ז מיי׳ פ״ד מהלכות חובל הלכה יט סמג עשין ח

טוש"ע ח"מ סי תכד סעיף ז: בו ח מיי פי"ב מהלכות אישות הלכה א ג ופכ"צ

הלכה ז סמג עשין מח טוש"ע אה"ע סימן סט סעיף א ג:

לאטות הכנה ית פושית אה"ע סימן לו סעיף א: פח י מיי׳ פ"א מהלכות יצום

קסו סעיף ד

קטן טעיף ז.

אישות הלכה יא טוש"ע

הלכה יו טוש"ע שם סימן

ביאה הלכ׳ ב:

משכב ומושב הלכה ג:

הלכה ו סמג לאוין רמב

הבא על הקטנה ולא נהירא דהא תנן בפ' יולא דופן (נדה דף מד:) ומייתי לה בסמוך בת ג' שנים ויום אחד כו' וקא אמר אם בא עליה אחד מכל העריות האמורות בתורה מומתין על ידה משמע

דגדול הבא על הקטנה חייב ואע"ג דקטנה לאו בת עונשין היא ויש מפרשים דההיא דהתם אתיא כרבי יונתן דפליג אדרבי חי אושעיא ודוחק הוא ור"ת פי' עד שיהיו שניהם במיתה אחת ולאו בבני עונשין תליא מילתא ואפילו גדול הבא על הקטנה חייב אם הם שוים בקטלא וקאי אמילתיה דר"מ דאמר בפ' ד' מיתות (סנהדרין דף סו:) גבי נערה המאורסה דר"מ סבר נערה ולא קטנה וחכמים אומרים נערה אפילו קטנה במשמע ובעא מיניה רבי יעקב בר אבא מרב בא על קטנה המאורסה לרבי מאיר מהו לגמרי ממעטינן לה או מסקילה ממעט לה אבל מחנק לא וקאמר התם מסתברא דלגמרי ממעט לה דאי ס"ד מסקילה ממעט לה אבל חנק חייב והא בעינן שניהם שוין כלומר באותה מיתה שאם היתה גדולה בסקילה ולפירוש זה ניחא דבעי התם רבי יעקב בר אבא בא על קטנה המאורסה לרבי מאיר מהו דוקא בארוסה מיבעיא ליה משום דאינן שוין במיתה אבל בנשואה ליכא למיבעי שהרי מיתתו בחנק ואם היתה גדולה היתה נמי בחנק ושניהם שוין למיתה אבל לפ״ה קשה אמאי מיבעי ליה בארוסה טפי מבנשואה ומיהו י"ל כיון דמתו גם שניהם כתיב בנשוחה פשיטח ליה דפטור חבל בקטנה ארוסה מיבעיא ליה דס"ד דחייב והאמר עד שיהיו שניהם שוין

מודה לענין קנס. אע"ג דלענין קטלא לא חשיב לה כבתולה לענין קנס בשאינה ארוסה מודה דכולהו משלמי: לבדו. קרא יתירא הוא דהא כתיב (דברים כב) ולנערה לא תעשה דבר: שניהם שוים. בני עונשין למעוטי גדול הבא על הקטנה: האי סברא. דבעל עושה

אותה בעולה שלא כדרכה כו' מגלן: סחילם ביאה קונה. באירוסין: אי נמי לכהן גדול. אם מותר לקדש מותר ואם סוף ביאה קונה נמלאת בעולה משעת העראה שלא לשם עושה כו'. המקדש בביחה מי הויח הך ביחה כנשוחין חו חינה חלח כשאר אירוסין: ואינו יורשה כו'. לקי"ל (יבמות דף כט:) אשתו ארוסה לא אונן ולא מיטמא לה מתה אינו יורשה ואינו מיפר נדריה בלא אביה: ומקבל את גיעה. אם גירשה בעלה מן האירוסין בעודה נערה: פירות. מנכסים הנופלים לה מבית אבי עבדי: כי קחני נשחח חשחרה. עושה: מחקדשת בביחה. מדעת האב אבל פחות מכאן כנותן אלבע בעין ואינה ביאה: קנאה. ואם רונה להוליחה מוליחה בגט: וחייבין עליה משום חשת חיש. חם קיבל בה נדתה עליו:

מבת שלש שנים ויום אחד מתקדשת בביאה ואם בא עליה יבם קנאה יוחייבין עליה משום אשת איש יומממאה את בועלה

בביאה אי אמרת תחילת ביאה קונה קדושין ואסירה ליה דכתיב (ויקרא כא) בתולה מעמיו יקח: ביאה אירוסין אמה: קסני. קידושי ביאה והדר תני נשחת חלמח ביחה לחו נישוחיו אכסף ושטר דאין עושין נשואין אבל ביאה לעולם אימא לך דנשואין אביה קדושין: ומטמאה אם בועלה. כשהיא נדה שבעת ימים כדכתיב (ויקרא טו) ותהי

משלם קנס אלא כדרכה, נראה שפירש כולהו, כל הבאים עליה כדרכה אחר אלו משלם

לממא כלומר דאפילו ארוסה נמי הוא פטור לפי שאינם בני טונשין וקשה דאיכא התם אמוראי דנפקי מלחא דר"מ דחייב בחנק מהאי קרא דכתיב ומת האיש אשר שכב עמה לבדו ובעי התם לר"מ האי ומתו גם שניהם ש לר"מ מאי עביד ליה ומאי בעי לוקמא בנשואה כדפי׳ וי"ל דניחא ליה י לתנא לדחוק לאוקמי מתניתין דיולא דופן (נדה דף מד:) אפילו כר"מ: בד הבועד דעתו עד גמר ביאה. תימה דבפ׳ הבא על יבמתו (יבמות דף נה:ס) ילפינן דאשה נקנים לבעלה בהעראה אתיא קיחה קיחה (כ) דעריות והעראה היינו תחילת ביאה והכא מסיק דסוף ביאה קונה ואומר רשב"א דכי אמרינן העראה קונה היינו בשלא עשה כי אם העראה ופירש מיד דמוכח שלא היה בדעתו לקנות בגמר ביאה אבל הכא מיירי שגמר ביאתו דאו לא קני בהעראה כיון שדעתו על גמר ביאה≈ והלשון מוכיח דקאמר כל הבועל ולא קאמר כל המערהב והריב״ם מירץ הא דנקנית בהעראה היינו במפרש שרוצה לקנות בהעראה? אבל בסתם דעתו על גמר ביאה ור"ת תירן דאחרי שנתרבתה העראה כגמר ביאה אם כן כל מקום שמזכיר ביאה בהעראה קאמר וה״ק מחילת העראה קונה או בסוף העראה™ קונה ולמ״ד (שם) העראה זו הכנסת עטרה דשייך בה מחלה וסוף ורבינו נסים גאון מירץ דההיא דיבמות איירי אחר קדושין דע״י אותה העראה הוי כנשואה כמו חופה דלאחר קדושין וקשה לפירושו דקיחה קיחה גבי קדושין כתיב ולא מיירי בחופה כללה: ומקבד את גישה. יש להסתפק אם יכול האב לקבל גט לבתו קטנה משנשאת ונראה למורי הר״ר יצחק דמשנשאת אין האב יכול לקבל לה גט ואפילו היא קטנה ומביא ראיה מהא דתנן◊ בירושלמי במסכת תרומות בפ״חש דהכי תנן התם האשה שהיתה אוכלת בתרומה ואמרו לה מת בעליך או גירשך וכן העבד שהיה אוכל בתרומה וכו׳ רבי אליעזר מחייב קרן וחומש רבי יהושע פוטר וקאמר עלה בגמרא ניחא מת בעליך גירשך מי לא ידעה רבנן אמרין כמשנה ראשונה שכן ארוסה בת ישראל אוכלת בתרומה ואביה מקבל גיטה ור״א אומר אפילו מימא כמשנה אחרונה? תפתר שאמרה לו התקבל לי גיטי במקום פלוני והיה לו להביאו בי׳ ימים ומצא סוס רץ והביאו בה׳ ימים והשתא מדדחיק לאוקמי כמשנה אחרונה וכגון שאמרה התקבל וכו׳ ולא מוקי לה בשנשאת כשהיא קטנה ואביה מקבל את גיטה משמע דמשנשאת אף כי היא קטנה אין אביה מקבל גיטה:

אמר רבי זירא מודה רבי לענין קנם דכולהו

משלמי מאי שנא מקטלא שאני התם ראמר

קרא יומת האיש אשר שכב עמה לבדו ורבנן

האי לבדו מאי עבדי ליה מיבעי להו 🌣 לכדתני

יומתו גם שניהם עד שיהיוס שוין כאחד דברי

רשעיא רבי יונתן אומר אומת האיש אשר בי יונתן

שכב עמה לבדו ורבי יוחנן האי סברא מנא

ליה אם כן נכתוב קרא בעולת איש מאי

בעולת בעל ש"מ תרתי: איבעיא להו תחילת

ביאה קונה או סוף ביאה קונה נפָקא מינה

כגון שהערה בה ופשמה ידה וקבלה קרושין

מאחר •אי נמי לכהן גדול דקא קני בתולה

בביאה מאי אמר אמימר משמיה דרבא יכל

הבועל דעתו על גמר ביאה: איבעיא להו

ביאה נשואין עושה או אירוסין עושה ינפקא

מינה ליורשה וליטמא לה ולהפר נדריה אי

אמרת נשואין עושה יורשה ומיממא לה

ומיפר נדריה ואי אמרת אירוסין עושה אינו

יורשה ואינו מיממא לה ואינו מיפר נדריה

מאי אמר אביי ת"ש סיהאב זכאי בבתו

בקדושיה בכסף בשמר ובביאה יוזכאי

במציאתה ובמעשה ידיה הובהפרת נדריה

יומקבל את גימה יואינו אוכל פירות בחייה

נישאת יתר עליו הבעל "שאוכל פירות

בחייה קתני ביאה וקתני נישאת כי קתני

נישאת אשארא אמר רבא (6) תא שמע

יברן עליה משום אשת איש. פ"ה אם קיבל בה אביה קדושין ויש לתמוה אמאי אינטריך וחייבין עליה משום אשת איש. פ"ה אם קיבל בה אביה קדושין ויש לתמוה אמאי אינטריך וחייבין עליה משום איש והא קחני סיפא אם בא עליה אחד מכל העריות שבתורה מומחים על ידה ואשת איש בכלל כדמוכח פרק בן סורר ומורה (סנהדרין דף סט.) אפילו בהמה כדאיתא פרק ד' מיתות (שם נה:) בשמעתא דתקלה וקלון ונראה לר"י דקאי אאם בא עליה יבם קנאה וקא משמע לן דקונה קנין גמור וחייבין עליה אף מדאורייתא דסד"א דלא קניא אלא מדרבנן כדאמר (יבמות דף סת.) עשו ביאת בן ע' כמאמר בגדול דממעטין לה לקמן בפירקין (דף יט.) מאשר ינאף את אשת איש פרט לאשת קטן ה"יג נעשה ביאה בקטנה כמאמר בגדול קמ"ל ומיהו קשה דבפרק בן סורר ומורה (סנהדרין דף סנו) דייק מהך דהולכין בדיני נפשות אחר הרוב דאי לא אזלינן אחר הרוב ניחוש דילמא איילונית היא ואדעחא דהכי לא קדיש והשתא כיון דאאם בא עליה יבם קאי הוה ליה למימר אדעתא דהכי לא ייבם וכ״ת דאקדושין דאחיו שמת קאי ולהכי קאמר דאדעתא דהכי לא קדיש 🌣 והשתא מאי נ״מ אפילו אדעתא דהכי קדיש מ״מ מני למיפרך אמאי חייבים משום אשת איש והא איילונית לאו בת ייבום היא דכתיב (דברים כה) אשר תלד פרט לאיילונית י לכן נראה לפרש דחייבין עליה משום אשת איש בין אאם בא עליה יבם בין אאשת איש דעלמא קאי וחידוש הוי דקאי נמי אאם בא עליה יבם דמסיפא דאם בא עליה א' מכל העריות כו' לא הוה שמעינן דמההיא לא משתמע אלא דוקא א״א והתם פריך מהא דמחייבין משום אשת איש והר״ר דוד דתירץ דאינטריך למיתני וחייבין עליה משום אשת איש לאשמועינן דסיפא דמוממים על ידה ל"ל דאף הבהמה אם היא באה על האשה נהרגה על ידה הבהמה דאי לא מני אלא הא דמוממים על ידה ה"א היינו דוקא עריות דומיא דא"א אבל הבהמה לא אבל השתא דתנא ברישא וי וחייבין עליה משום אשת איש א"כ סיפא דקתני מוממים על ידה אשמועינן חדוש דאף אותן עריות דלא דמיין לא"א כמו הבהמה אמרינן נהרגת. [וע"ע מוס׳ יבמוס ז: וחוס׳ סנהדרין נה:]:

רשאי לקדשה בביאה, דבשעת קדושין בעולה היא, ואי סוף ביאה קונה אינו רשאי דבשעת קדושין בעולה היא. על גמר ביאה. והא דגרסינן ביבמות פרק הבא על יבמתו [נה, ב] אשה לבעלה דמקניא בהעראה מנין, אתיא קיחה קיחה. אלמא אשה מקניא בהעראה דהיינו תחלת ביאה. תירץ בעל הלכות דהתם מיירי שפירש ואמר שדעתו לקנותה בהעראה והכא מיירי בסתמא. ורבינו נסים תירץ דהא והא בסתם, והכא איירי בקנין דארוסין והתם איירי בקנין דנשואין, דומיא דיבמה שמקודשת מקדושי אחיו, הכא נמי מיירי שקדשה ואח״כ בא עליה לשם נשואין, ואם הערה בה קנאה להיותה אשתו גמורה. וכן תירץ הרי״ף ביבמות. והר״ם כתב שני התרוצים בפ״ג [ה״ה] ובפרק יו״ד [ה״א]. וכי תימא מגלן דביאה דבלא חופה גמרא, תריץ דתניא בפרק נערה שנתפתתה [כתובות מח,

בן סתם חצר דירה ללון סתם חצר דירה לשם נשואין, אלמא ביאה בלא חופא גמרא. ואי קשיא לך הא דתניא בסוטה פרק ארוסה (כד, בן תחת אישה פרט לארוסה ושומרת יבם, למה לי תיפוק לי שקדמה שכיבת בועל לבעל, כגון שבא עליה ארוסה קרית לה. אביה, שומרת יבם שבא עליה יבם בבית אביה, שומרת יבם קרית לה האמר רב קנה לכל, כשמואל דאמר לא קנה אלא לרברים האמורים בפרשה. ואי אמרת דביאה דאחר קדושין קנה לכל, כדשני ליה שבא עליה לאם נשואין אבל בא עליה לשם זנות לא, והתם מיירי שבא עליה לשם זנות לא, והתם מיירי שבא עליה לשם זנות לא, והתם מיירי שבא עליה לשם נשואין אבל בא עליה לשם נשואין אבל בא עליה לשם זנות לא, והתם מיירי שבא עליה לשם זנות לא מדיד שבא עליה לשם זנות לא, והתם מיירי שבא עליה לשם זנות לא, והתם מיירי שבא עליה לשם זנות לא, והתם מיירי שבא עליה לשם זנות לא מדיד מיירים בריאה דאחר קדושין קונה קנין גמור ליה שבא עליה לשם נשואין אבל בא עליה לשם זנות לא, והתם מיירי שבא עליה לשם זנות לא המה בביאה קנה בל בשלה ליה שבא עליה לשם נשואין אבל בא עליה לשם זנות לא הדביה ביאה קנה ביאה קנון ליה שבא עליה לשם נשואין אבל בא עליה לשם זנות לא, והתם ביצה מתם מיירים ביצולה ביצור ביצו כאלו נשאה. או אירוסין עושה. ואינו יורשה ואינו מיטמא לה ואינו מפר לה אלא בשותפות האב. קתני ביאה. שאם מסרה אביה לביאה לשם קדושין אינו אוכל פירות נכסי מלוג שלה ולא הוי נכסי הבעל עד שנשאת, אלמא אירוסין עושה. אשארא. אכסף ושטר. אבל קדשה בביאה בעל אוכל פירות כאלו נושאה דנשואין עושה. מתקדשת בביאה. דביאתה ביאה. ומשנה היא בפרק יוצא דופן [נדה מד, ב]. מטמאה את בועלה. אם היא נדה.

עד שיהיו שניהם שוין. פי׳ הקונטרס בני עונשין למעט גדול עש א מיי פייג מהני איסורי

תורה אור השלם

ו. וְאָם בַּשְּׂדֶה יִמְצָא הָאִישׁ את הנער המארשה והחזיק בָּה דָאִישׁ וְשָׁכַב עִמְה וּמֵת הָאִישׁ אֲשֶׁר שָׁכַב עִמְה הָאִישׁ אֲשֶׁר שָׁכַב עִמְה דברים כב כה ? הי ימצא איש שרר ערו אָשֶּה בְעָלַת בַּעַל וּמֵתוּ גַּם אַשְּה בְעָלַת בַּעַל שניהם האיש השכב עם רְגַיִּ בְּיֵבֶּ הָאִשְּׁה וְהָאִשְּׁה וּבְעַרְתָּ הָרְע מִיִּשְׂרָאֵל: דברים כב כב

גליון חש"ם

נמ' אי נמי לכה"ג דהא הני בוזכוג עין יכמוע דף גם עים מוס׳ ד״ה הא לא: תום' ד״ה ומקבל וכו' לבתו קמנה משנשאת. עיין ברש"י יבמות דף קט ע"ל ד"ה קטנה שהשיאה וסנהדרין דף סט ע"א ד"ה קנאה ולקמן מג ע"ב ד"ה היא ואביה:

הגהות הב"ח

(א) גם' אמר רבא (תא שמע) תח"מ. ונ"ב ס"ח אף אנן נמי תנינא: (ב) תום' ד"ה כל וכו׳ קיחה מעריות וכו׳ ורבינו נסים. נ״ב וכן פירש האלפסי בפ׳ הבע״י: (ג) ד״ה וחייבין וכו' דהשתא מחי נ"מ: (ד) בא"ד בריסח וחייבין עליה משום א"א. נ"ב כלומר דנקט א"ח וה"ה לכל עריות דדמיין :6"63

מוסף תוספות

דהוכיח סופו על תחלתו. לשנ"ח, ב. והא דקאמר אי נמי לכהן גדול דקא קני בתולה בתולה בגמר ביאה אבל פשיטא דבהעראה אם גומר ביאתו. תוק' יכמות נה: ד. והא דאמר בגמ׳ להערות בה ופשיטא שצריך

לגמור העראתו לקנין אלא דמבעי ליה אי מתחיל הקנין מתחלת העראה ויכול כ״ג לקדש בביאה או דילמא בסוף העראה מתחיל יה היה הוא ביקר איזה בשב עד או בשנה זו או ביה היותר המחובה ביה בעוקם בב אותה במשנה בשנה בשנה בשנה בשנה בשנה ב הקנין ואין כה"ג מקדש בכיא שכבר השיר הבתולים קודם גמר העראתו שאו מתחיל הקנין. מוס' טון וער יטעני"א. ה. "יל כי י יקח ובעלה משמע ביאה דבתר קידושין כראיתא בשמעתין (לעיל ט:). רענ"א. ו. [רתנון בית רין של אחריהן אמרו אין האשה אוכלת בתרומה עד שתכנס לחופה. כתוכות מ. ז. דחייבים עליה משום א״א קאי אמתקדשת בביאה ולא ביבם ואיצטריך לאשמעינן וכו׳. תוס׳ טוך.